

LANDEN VAN EUROPA

Albanië

1 Vlag

2 Ligging op Europese kaart

Albanië is een land in het westen van het Balkanschiereiland, grenzend aan de Adriatische en Ionische Zee en aan Griekenland, Macedonië, Kosovo (Servië) en Montenegro.

3 Oppervlakte

De oppervlakte van Albanië is bijna 29.000 vierkante kilometer. Dat is ongeveer driekwart van Nederland.

4 Bevolking

Albanië heeft ruim 3,6 miljoen inwoners. Er wonen 126 mensen per vierkante kilometer.

5 Hoofdstad en enkele belangrijke steden

De hoofdstad van Albanië is Tirana.

Andere steden zijn: Durrës, Elbasan, Shkodër, Vlorë, Fier, Korçë, Kamza, Berat, Lushnjë.

6 Geschiedenis: globale perioden, belangrijkste personen

Albanië werd in 1912 onafhankelijk. In 1916 werd Albanië bezet door Oostenrijk-Hongarije in het noorden en door de Bulgaren in het oosten van het land. Aan het einde van de Eerste Wereldoorlog trokken de verschillende partijen zich terug. Als laatste verlieten de Italianen in 1922 het land. In 1925 werd Albanië een republiek. Van 1928 tot 1939 was het een koninkrijk. Het werd echter in de jaren dertig meer en meer afhankelijk van Italië, totdat Italië het land annexeerde in 1939. Na 1944 werd Albanië een satellietstaat van de Sovjet-Unie, waarmee het in 1961 brak vanwege de destalinisatiepolitiek van Nikita Chroesjtsjov. In 1968 verliet Albanië als eerste en enige land tijdens het koude oorlog het Warschaupact en werd het een bondgenoot van het communistische China, tot grote woede van de Sovjet-Unie. De verkiezingen in 1992 maakten een eind aan de macht van de Communistische Partij en er werd een democratische overheid gevormd. In 1997 brak in het land anarchie uit, na de ineenstorting van piramidefondsen die veel beleggers tot een compleet bankroet had gedreven.

7 Staatsvorm

Albanië is een republiek met een parlement dat uit één Kamer bestaat, waarvan de afgevaardigden via algemene verkiezingen voor de termijn van vier jaar worden gekozen. Het parlement kiest de president voor een termijn van vijf jaar en de president benoemt een premier. De uitvoerende macht wordt uitgeoefend door een Raad van Ministers, die door de premier wordt benoemd en door de president wordt goedgekeurd.

Sinds 1 april 2009 is Albanië lid van de NAVO en op 28 april 2009 heeft het land officieel het lidmaatschap van de Europese Unie aangevraagd.

Het volkslied is: Hymni i Flamurit.

8 Regio's en departementen

Albanië is staatkundig onderverdeeld in 12 prefecturen die op hun beurt weer verdeeld zijn in 36 districten.

9 Infrastructuur

Het wegennet meet in totaal ongeveer 18.000 km, waarvan 5500 km geasfalteerd is. De kwaliteit van de wegen is matig. Er zijn nieuwe snelwegen in aanleg. De Albanese spoorwegen zijn bijna 700 kilometer land en verkeren in slechte staat. De luchthaven van Tirana is Tirana Rinas Mother Teresa. Daarnaast is er luchthaven Kukes Airport. Er zijn verbindingen per veerboot vanuit Korfu (Griekenland), Bari (Italië) of vanuit het Italiaanse Brindisi.

10 Klimaat

Het kustklimaat is typisch mediterraan, met hete, droge zomers en milde, natte winters. Het bergachtige binnenland, vooral in het noorden, heeft strenge winters en milde zomers.

11 Rivieren en meren

De belangrijkste rivieren van Albanië zijn de Drin, Mat, Shkumbin, Vijose en Seman, maar zij zijn meestal onbeveerbaar. De grootste meren zijn het Meer van Shkodër, Meer van Ohrid en het Prespameer, allen ten dele buiten Albanië.

12 Gebergten

Albanië is ruw en bergachtig, behalve de vruchtbare Adriatische kust. Korab (2763 m), op de grens met Macedonië, is het hoogste punt van het land.

13 Nationale en regionale parken

In Albanië zijn 14 nationale parken.

14 Industrie en economie`

Albanië heeft van alle Europese landen de laagste levensstandaard. De economie van het land haperde vooral in de vroege jaren '90 van de 20e eeuw toen Albanië snel van een strak gecontroleerd systeem tot een markteconomie probeerde over te gaan.

Albanië is rijk aan delfstoffen, in het bijzonder olie, bruinkool, koper, chroom, kalksteen, zout, bauxiet en aardgas. De mijnbouw, landbouwverwerking en de vervaardiging van textiel, kleding, timmerhout en cement zijn de belangrijkste industrieën. Het land heeft verscheidene hydro-elektrische installaties. Door de economische neergang tijdens de jaren '90 blijft Albanië hoofdzakelijk een ontwikkelingsland. De buitenlandse handel geschiedt voornamelijk via de zee. De uitvoer van Albanië bestaat voornamelijk uit de natuurlijke rijkdommen en levensmiddelen en de invoer vooral uit machines, andere industrieproducten en consumptiegoederen. De belangrijkste handelspartners zijn Italië, Macedonië, Duitsland en Griekenland.

15 Wijnbouw

Albanië is een bescheiden wijnland met veel kleine wijngaarden voor thuisgebruik.

16 Landbouw

Ongeveer 60% van de arbeidskrachten houdt zich bezig met de landbouw. De landbouw werd vroeger gesocialiseerd in de vorm van collectieve en staatslandbouwbedrijven, maar in 1992 was alle landbouwgrond geprivatiseerd. Tarwe en graan, katoen, tabak, aardappels en suikerbieten worden gekweekt en vee wordt gefokt.

17 Bosbouw

Meer dan een derde van het land bestaat uit bossen en moerassen. De bossen zijn door matig onderhoud in matige staat.

18 Godsdienst

Officiële statistieken over de religie in Albanië zijn er niet. De religies in Albanië zijn overwegend de Islam (tussen zo'n 12% en 75%) en het Christendom (ongeveer 30%). Van de christenen is ongeveer twee derde Albanees-Orthodox en een derde rooms-katholiek. Slechts een gering percentage van de Albanese praktiseert zijn religie. In 1967 werd Albanië officieel tot atheïstische staat uitgeroepen, en tot 1990 waren alle moskeeën en kerken gesloten.

19 Onderwijs

Het basis- en voortgezet onderwijs in Albanië is een collectieve voorziening waartoe iedereen toegang heeft. Kinderen tussen drie en zes jaar gaan naar de 'kopshte', de kleuterschool. Daarna volgt de achtjarige basisschool.

Het Albanese onderwijssysteem is sterk verouderd. De organisatie Swiss Foundation International (SFI) werkt momenteel aan de verbetering van het onderwijs. Dit gebeurt o.a. door schoolgebouwen op te knappen, de lesmaterialen te vernieuwen en de leerkrachten te trainen en begeleiden.

20 Cultuur

Albanië heeft een rijke cultuur en geschiedenis. Door de eeuwen heen zijn er verschillende overheersers aan de macht geweest die ieder hun stempel op de cultuur hebben gedrukt.

De eigen Albanese cultuur is eigenlijk pas na de val van het communisme kunnen opbloeien. Huizen en gebouwen waren in de socialistische tijd veelal blokken prefab beton, terwijl ze nu kleurrijk geschilderd zijn. Albanië heeft een rijke muzikale traditie, met veel volksmuziek, traditionele klederdracht en dans.

21 Eten en drinken

De Albanese keuken is duidelijk beïnvloed door de Turkse. In elke bakkerij vind je baklava of byrek, wat typisch Turkse lekkernijen zijn. Maar ook de Griekse keuken is duidelijk te herkennen, o.a. door feta en olijven. Het ontbijt van de Albanese bestaat uit een omelet, brood en jam. De lunch en het avondeten worden gevormd door een vleesgerecht (zoals mousaka), met een Griekse salade, waar fetakaas in zit. Peper, tomaat en wortels worden veelal ingemaakt tot gelei. Ook pastagerechten worden veel gegeten. Een populaire groente is de okra, een langwerpige boon. Een heerlijk dessert is de Albanese yoghurt, kos. Bij de maaltijd wordt gewoonlijk bier of wijn gedronken. Een nationaal drankje is raki, een sapje van druiven of pruimen.

22 Taal

Het Albanese is de officiële taal in Albanië. Andere talen zijn Grieks en Macedonisch. Daarnaast wordt een aantal dialecten gesproken.

23 Geldeenheid

De Albanese munteenheid is de lek, verdeeld in 100 qintars.

24 Media

In Albanië zijn 5 landelijke dagbladen te verkrijgen. Daarnaast is er een aantal wekelijkse/maandelijkse tijdschriften. De Albanese gedrukte media zijn over het algemeen verlengstukken van politieke partijen. Albanese kranten hebben distributie-problemen. Ze worden immers verkocht in de steden, maar 60% van de bevolking woont op het platteland. Kranten hebben onvoldoende inkomsten om de drukkosten en salarissen voor een professioneel personeel te dekken. Een meerderheid van de Albanese wil het nieuws liever via elektronische weg ontvangen.

In Albanië zijn 9 televisie- en 21 radiostations. Om de wildgroei ervan tegen te gaan, regelt een Nationale Raad de vergunningen van alle deze stations.

25 Belangrijkste monumenten en topics

- Natuurparken en reservaten, waar nog wolven, beren, gemzen en lynxen leven.
- De archeologische vindplaats Butrinti met belangrijke monumenten uit de Griekse, Romeinse, Byzantijnse en Venetiaanse tijd: tempel, amfitheater, abdij.
- Hoofdstad Tirana, met o.a. paleis van cultuur, moskee van Ethem Mey